Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 27 (777) ♦ П'ятниця, 11 лютого 1994 року ♦ Ціна договірна

Продиктовано в номер

Самостійність — з оглядкою на міністерства?

На координаційній нараді керівників органів влади чотирьох областей Донецько-Придніпровського регіону, яка відбулася в Луганській облдержадміністрації, було розглянуто концепцію представленого на обговорення проекту Указу Президента України «Про делегування Дніпровській, Донецькій, Запорізькій і Луганській обласним держадміністраціям окремих функцій по управлінню майном, що знаходиться в загальнодержавній власності».

Прозвучало немало критики на адресу проекту. Учасники наради заявили, що в документі порушені основи і логіка оголошеного економічно-правового експерименту, достатньо не враховані інтереси територій, їх самостійність функціонально обмежується. Суті експерименту суперечить положення проекту Указу про узгодження функцій і дій по управлінню майном підприємств, організацій і установ з відповідними міністерствами і відомствами.

Крим: гоніння на журналістів

У Криму сили «Республиканского движения Крыма», «Русского общества Крыма» розгорнули шалену кампанію тиску на інакомислячих журналістів. Організуються пікетування телерадіокомпаній Криму і Севастополя, висуваються вимоги щодо звільнення теле- і радіожурналістів Тетяни Коробової, Лілі Буджурової, Леоніда Пілунського, Галини Хмельовської, котрі стоять на позиціях здорового глузду.

Згущаються хмари над президентом телерадіокомпанії «Крим» Валерієм Астаховим, якого звинувачують у проукраїнських настроях. Насправді Астахов займає зважену, центристську позицію. Стверджують, що вже навіть оголошений конкурс на заміщення невакантної посади президента телерадіокомпанії «Крим». На неї претендують колишній керівник цієї компанії Анатолій Сіваченко, один із лідерів «Республиканского движения Крыма» Борис Кізілов, голова «Русской партии Крыма» Сергій Шувайников.

Не прикрий інцидент, а провокація

Саме так розцінив на брифінгу для журналістів дії польських спецслужб радник голови Служби безпеки України з правових питань генерал-майор юстиції Володимир Пристайко. До таких висновків він дійшов після перебування на судовому процесі над співробітником Мостиського райвідділу управління СБУ по Львівській області Анатолієм Лисенком, що відбувається у Варшаві і тепер відкладений на невизначений час. Володимир Пристайко ще раз повторив, що заарештований у серпні минулого року А. Лисенко виїхав до Польщі з сім'єю у приватних справах — для лікування свого хворого сина — і не має жодного відношення до зовнішньої розвідки нашої держави.

Під час зустрічі, які мав генерал-майор з польськими зацікавленими сторонами у Варшаві, передусім у відомстві охорони держави, йшлося, як вийти з цієї непростої ситуації. «Але нас, — наголосив Володимир Пристайко, — не влаштовує помилування Лисенка з боку польської сторони. Бо помилувати можна тільки винного. Суд, об'єктивність якого поки що не викликає жодного сумніву, має виправдати Лисенка».

Десять днів на роздуми

Ультиматум — відвести протягом десяти днів важкі озброєння на 20 кілометрів від Сараєва — поставили боснійським сербам країни—члени НАТО на своїй нараді у Брюсселі, що відбулася минулої середи. Якщо ця умова не буде виконана, натовська авіація завдасть ударів по сербських позиціях у Боснії. Погрози ці, схоже, вже почали діяти. За повідомленнями інформагентств, боснійські серби і мусульмани досягли угоди щодо припинення вогню. Командувач сил ООН в Боснії М. Роуз зазначив, що сербське командування також погодилося вивести важкі озброєння із зони Сараєва.

ТБ: підводи для партій

По першій програмі Українського телебачення двічі на тиждень провадитимуться дискусії між партіями, які висунули кандидатів у народні депутати і зареєстровані в Центрвиборчкомі. Протягом шести тижнів для цього надано 12 годин телевізійного часу.

Для тих, хто балотуватиметься по виборчим округах Києва і Київської області, телебачення надасть 60 годин ефірного часу по другій програмі. Іншим претендентам на депутатський мандат ефір надаватимуть місцеві студії телебачення і радіомовлення.

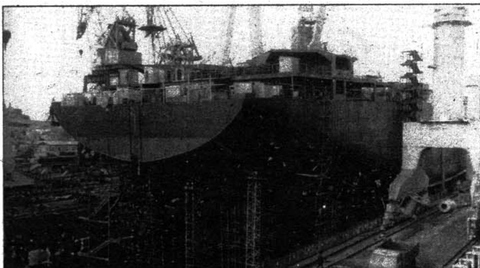
Залякування демблоку

Виборчий марафон на Чернігівщині розпочався із залякування представників партій демблоку. Щойно в обласній організації УРП побито вікна, вже тричі були облиті фарбою двері резиденції Руху. Розтрощено інформаційний стенд рухівців у Мені. Вчинено хуліганський замах на кандидата у депутати, голову асоціації «Зелений світ» Івана Осадчіва.

У Греції все є...

Не вистачає лише наших танкерів

Набирає ходу флагман українського суднобудування — виробниче об'єднання «Чорноморський суднобудівний завод» у Миколаєві. На стапелях, де споруджувалися авіаносці, зараз йде формування корпусів двох танкерів водотоннажністю 45 тисяч тонн на замовлення Греції. Поряд складають секції третього судна.

Непроста ситуація склалася на заводі навколо будівництва великих риболовецьких траулерів. Кабінет міністрів України вів переговори з Росією про передачу їх рибалкам Далекого Сходу як відшкодування боргу за газ. Але, як завжди, в останню мить щось десь не спрацювало, і стоять «на приколі» вже готові до роботи сніжнобілі красені-траулери. Чекають біля моря «погоди».

На знімках: готується до спуску перший траулер; бригада майстра В. Веремчука — передовий колектив на формуванні корпусу танкера; на ці траулери чекають рибалки Далекого Сходу.

Фото Олександра КРЕМКА.

Абзац з листа

Економіка в Україні перебуває в стані найбільшого занепаду. В тяжкому становищі опинилися працівники освіти, культури, охорони здоров'я. Останнє підвищення цін на товари першої потреби без жодних зусиль до серйозного соціального захисту з боку уряду та Верховної Ради змушує нас до крайніх заходів — страйку, якщо найближчим часом не буде підвищено заробітної плати працівникам шкіл.

З колективного листа до редакції вчителів 303-ої середньої школи м. Києва.

Вдаримо по жебрацтву страйком

Освітяни столиці України вирішили вдатися до страйку. Причина — крайнє зубожіння й соціальна незахищеність педагогів. Одна з першочергових вимог — поновлення дії статті 52 Закону про освіту (посадовий оклад учителя має прирівнюватися до середньомісячної зарплати працівника промислової сфери, а викладача — удвічі перевищувати). Міністр освіти П. Таланчук єдиний вихід із ситуації вбачає в необхідності заробляти додаткові кошти самостійно. Міністерство вже має реєстр 30 видів платних послуг, які можуть надавати освітянські заклади. Але педагоги словам не вірять. Тому плани провести 13 лютого мітинг на захист освіти, а 21—22 лютого — страйк — поки що незмінні.

Тим часом на Донеччині тривають шахтарські страйки, пов'язані із невиплатою гірникам грошей за грудень. Під гарячу руку, буває, потрапляє і начальство: на донецькій шахті імені Челюскінців «злетів» з посади її директор.

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

За оперативними даними станом на 8 лютого, в Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі зареєстровано 2767 кандидатів у народні депутати України по 437 виборчих округах.

Серед зареєстрованих кандидатів висунуто виборцями 1532 чоловіка, або 56,8 відсотка, партіями — 341 чоловік, або 12,3 відсотка, трудовими колективами — 854 чоловіка, або 30,9 відсотка.

Найбільшу кількість кандидатів (від 15 до 20 осіб) зареєстровано в шести округах, зокрема в місті Києві, Дніпропетровській, Полтавській та Сумській областях.

Фонд, який дарує млини...

Останнім часом, як гриби після теплого дощу, з'являються різноманітні асоціації, концерни, фонди. Нещодавно народився ще один — Міжнародний фонд розвитку сільського господарства України. Якщо решта має переважно галузево-відомчий характер, то цей справді для всіх: малих і старих, городян і селян.

Ініціатор створення фонду — його президент І.Мозговий. Людина вже поважного віку, але ще по-молодечому завзята й енергійна, голова Селянської спілки, Іван Олексійович згуртував довкола себе молодих, ділових, тих, хто вболіває за долю села. Саме в поєднанні досвіду й молодості і вбачають запоруку успіху діяльності нового фонду.

Це — неурядова, некомерційна громадська організація. Тільки на добровільних засадах поєднує вона зусилля підприємств, організацій і громадян України, а також зарубіжних держав на збирання конче потрібних коштів для відродження нашого захирілого сільського господарства.

Фонд ставить собі завдання: фінансувати такі важливі проекти, як розробка і впровадження нових прогресивних технологій виробництва, закупівля найновіших зарубіжних технологій та обладнання і передання їх на конкурсній основі виробникам, підготовка й підвищення кваліфікації спеціалістів, організація стажування кращих фахівців і студентів сільгосpвузів на провідних вітчизняних і зарубіжних фірмах тощо. За одне із своїх найважливіших завдань фонд також вважає активне сприяння створенню на селі належної виробничо-технічної бази для перероблення і зберігання сільгосппродукції. У цих питаннях вже налагоджені контакти з бізнесменами Бельгії та Німеччини.

Днями відбулися збори засновників фонду. На них було заслухано доповідь І.Мозгового, в якій він окреслив першочергові завдання цієї громадської організації. А це — розширення членства у фонді, пропаганда його цілей, ведення активної роботи з добровільного залучення коштів підприємств, установ і організацій, приватних осіб з міст і сіл. Було прийнято відповідну постанову, затверджено положення і обрано склад ревізійної комісії.

Наприкінці зборів І.Мозговий щедро «дарував» українським фермерам млини й пекарні, вже придбані коштом фонду. Їхні власники з часом повернуть гроші. А придбати обладнання сьогодні власним коштом чи за рахунок банківських кабальних кредитів нашим молодим фермерам ще не під силу. Ось такі перші конкретні кроки фонду.

Тим, хто захоче звернутися до фонду, називаємо його адресу. Не для того, щоб одразу щось випрошувати. Передусім щоб стати його членом, внести посильні кошти до його фактично ще порожнього «гаманця».

Отже, адреса фонду: 252001, Київ-1, вул.Грушевського, 10, телефони 293-27-86, 293-34-92.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Точка зору

Нехай переможе здоровий глузд, а не Маркс—Ленін

Дещо про проблеми виборів і проблеми соціалізму

Передвиборча кампанія в розпалі, й Україна опинилась у вихорі важкопередбачуваного часу. Звичайно, вибори самі по собі — подія позитивна. Однак особисто мене охоплює тривога, бо послідовники марксизму в новообраному парламенті можуть знову опинитися в більшості й протягом щонайменше 4 років «годувати» нас казочками про «світле майбутнє», як вони це робили раніше, 75 минулих років. Аналіз ситуації показує, що комуністи й соціалісти мають реальні шанси домогтися успіху на виборах. Лідери цих партій розраховують завоювати більшість місць у парламенті й відкрито говорять про це. Може, їхні прогнози дещо перебільшені, але водночас вони багато в чому й обґрунтовані, бо чимало людей вважають: ідеї соціалізму хороші. І сподіваються, що з приходом до влади послідовників Маркса—Леніна ці ідеї можуть бути втілені в життя. До такої думки їх підштовхують нинішні економічні труднощі.

У тому, що соціалістичні ідеї теоретично гарні, нема жодного сумніву, але тут потрібно внести одне уточнення: основні ідеї соціалізму (ті, які ми вважаємо гарними) були проголошені в сиву давнину, ще до Ісуса Христа. Ісус Христос їх значно «розвинув» і все життя проповідував. Вони увійшли до християнської віри та до інших віросповідань. Тому християнська релігія і вважається релігією пригноблених.

А крім марксистського соціалізму (якщо його взагалі можна назвати соціалізмом), існує чимало інших соціалістичних течій, які значно гуманніші за марксистську. Кожен мислитель трактував соціалізм по-своєму. Скільки мислителів виступало з його ідеями — стільки існувало і його типів.

Значний розвиток ідеї соціалізму отримали, наприклад, в ученні французького мислителя Сен-Сімона, який висував ідею справедливого суспільства, заснованого на науковій і плановій організації виробництва зі збереженням приватної власності та класів. Його соціалізм по праву заслуговує назви «демократичний».

Однак у 40-х роках XIX століття з'явився марксизм, основоположниками й першими проповідниками якого були К.Маркс і Ф.Енгельс. Вони шляхом Сен-Сімона не пішли.

Марксисти у своїй програмі формально теж залишили всі принципи демократичного соціалізму (а інакше про яке справедливе суспільство можна було говорити), але додали до них свої основоположні ідеї, суть яких зводиться до такого: по-перше, диктатура пролетаріату, вибраного для панування класу, і насилля його над іншими класами. Однак оскільки партію комуністів марксисти вважають частиною пролетаріату, його передовим загоном, то логічно, як наслідок з цього, випливає, що марксисти проголосили по суті диктатуру її керівництва, що й підтвердили події після Жовтневої революції 1917 року в колишній Російській імперії. Запроваджуючи такий принцип, марксисти практично запрограмували тоталітарні режими. По-друге, нерівність класів, а отже й правова нерівність людей, випливає з диктатури пролетаріату. Цим марксисти зробили в розвитку людського суспільства крок назад, у бік рабовласницького ладу.

По-третє, знищення приватної власності шляхом вимушеного відчуження майна від заможних класів. Отже, марксисти не ставили за мету ліквідувати бідних і наблизити їх до рівня багатих, а — ліквідувати багатих і наблизити їх до рівня бідних, тобто зробити всіх бідними, що й було здійснено на території колишнього СРСР комуністами-марксистами.

По-четверте, знищення буржуазних елементів, до числа яких марксисти зарахували й бідних селян — лише за те, що бідний селянин прагне стати багатим. Тобто коли буржуазний елемент висловлює незгоду з марксистською політикою зрівнялівки, то його можна «ізолювати від суспільства».

Після введення вищезазначених марксистських ідей в учення про соціалізм фактично треба було говорити не про соціалізм як такий, а про щось інше.

А сьогодні стурбованість викликає і та обставина, що багато комуністів є людьми несамостійними, і особливо ті, що знову вступають до марксистських партій — комуністичної та соціалістичної.

Адже більшість комуністів абсолютно не розбирається в марксистських ученнях і по-справжньому не знає історії розвитку ідей соціалізму й комунізму. Вони фанатично чи з корисливою метою вірили в те, що їм підносили. Їм чимало наобіцяли, і багато хто добросовісно повірив у обіцянки. Це так легко — вірити в обіцянки.

Тому я і впевнений, що коли ми знову проголосуємо за нинішніх послідовників «очищених ідей» Маркса—Леніна, то вони можуть привести всіх нас знову до марксистського соціалізму. Тоталітарний режим, репресії, голодомори, безгосподарність та інші біди марксистського соціалізму в дещо видозміненому вигляді можуть повернутися. Тож будьмо пильними й обережними, не повторімо минулих помилок. Нехай переможе здоровий глузд, яким керуються у всьому світі.

А коли є сумніви щодо кандидатів, внесених до виборчих бюлетенів, то в цьому разі найкращий спосіб голосування, на мій погляд, — викреслювання всіх підряд. В такому разі бюлетень буде дійсним, а совість — чистою. І громадянський обов'язок буде виконано: сумнівні кандидати не пройдуть у депутати. З чистою совістю у виграші будуть усі.

Євген ГАРБАР,
пенсіонер, ветеран праці, рядовий виборець.

У партіях і рухах

В.САВІН:
Країну врятує молодий парламент

Серед молодіжних організацій, що висунули своїх кандидатів у нардепи, і Ленінська Комуністична Спілка Молоді претендує на своє представництво у Верховній Раді. Цей факт і своє ставлення до майбутніх виборів ми попросили прокоментувати першого секретаря ЦК ЛКСМУ Василя САВІНА.

— Як ви вважаєте, чому молодь уже нині проявляє певну апатію до політики взагалі й до боротьби за місця у Верховній Раді, в Радах зокрема?

— Я бачу три основні причини цього. По-перше, втрачено віру в те, що депутатський корпус може що-небудь змінити в нашій країні. Це не дивно, бо свідоме в політичному аспекті життя нинішніх молодих людей почалося в другій половині 80-х, тобто тоді, коли досить швидко стали йти в небуття такі поняття, як «суспільна стабільність», «впевненість у завтрашньому дні», «тверді ціни», «правова захищеність громадян» і багато інших. Реальна влада все більше й більше переміщувалася від Комуністичної партії до Рад, але до Рад так і не дійшла, застрягши в бюрократичних коридорах виконкомів, економічних пастках промислових магнатів, а то й просто в руках корумпованих і пов'язаних круговою порукою чиновників та звичайних аферистів, що їх у народі називають чомусь «мафією». На свідомій пам'яті нинішньої молоді Ради народних депутатів, на жаль, ніколи не були гарантом громадського благополуччя. Документи, які приймала Верховна Рада, не приносили полегшення народові. Діяльність основної маси депутатів узагалі була вкрита мороком (звичайні люди частенько не можуть назвати навіть прізвище свого обранця). Трансляції сесій не викликають інших почуттів, окрім роздратування, а іноді й просто сміху. Тому пасивна частина молоді, плекаючи свої надмірні лінощі, прийшла до зручного для себе висновку: мовляв, батьки наші нічого зробити не змогли, а вже ми й поготів не зможемо. Влаштувавшись зручніше на канапі, такі люди терпляче чекають настання кращого життя.

По-друге, молоді люди чудово знають, що старші покоління ставляться до них з відвертим недовір'ям. Молодь вважають здатною лише на торгівлю жувачкою. А дискримінаційний по відношенню до молоді Закон про вибори, що допускає до депутатського мандату лише осіб, старших за 25 років, узагалі залишив 4 мільйони студентів (тобто найрозвинутіших представників молоді) без представництва у Верховній Раді.

Хто буде вирішувати студентські проблеми на державному рівні? Знову старі професори, які давно забули про брудні й холодні гуртожитки, мізерні стипендії та постійне почуття голоду?

По-третє, в основної маси молодих людей, що бажають боротися за депутатський мандат, нема своєї команди, нема молодіжної організації, здатної подати їм відповідну дійову допомогу.

Ось через ці і ще ряд особистісних причин до нового складу Верховної Ради знов увійдуть в основному люди старшого віку. Депутатів віком до 30 років я боюся взагалі не побачити.

— Як ви знаєте, новий парламент України буде повністю професіональним. То, може, молоді люди ще ні морально, ні професіонально не готові до роботи в такій структурі?

— Старе (навіть не за віком, а за духом) покоління субпасіонаріїв, яких з великою натяжкою можна назвати політиками, хоч і перебуває біля влади, не має вже ні енергетичного, ні інтелектуального потенціалу для вирішення проблем, що їх безперервно висуває дійсність. Воно саме неодноразово розписалося у своїй нездатності навіть мислити новими категоріями. Сьогодні ми спостерігаємо велике топтання на місці. Отож хоч-не-хоч найвищу владу нашої країни треба омолоджувати. Лише молоде покоління енергійних, мислячих політиків, інтелектуалів, які спираються на глибоку освіту, здатне дати об'єктивну оцінку ситуації, що постійно змінюється, і побороти політико-економічну кризу України.

А щодо професіональності майбутнього парламенту, то це не більше, ніж прекраснодушні побажання деяких політиканів. Професіональний парламент обрати неможливо. Я кажу не про те, де депутати отримуватимуть зарплату, а про рівень їхньої парламентської кваліфікації. Будь-який склад Верховної Ради спочатку неминуче непрофесіональний, дилетантський. А вже через певний час, заповнений копіткою працею, депутати зможуть з чистою совістю назвати себе професіоналами своєї справи. (Судячи з нинішніх депутатів, у Верховній Раді України професіоналів фактично нема). Так що, в кожному разі, новому складові українського парламенту ще доведеться немало повчитися, часто без права на помилку.

— Що ж будуть відстоювати в разі удачі «комсомольські» депутати?

— Назву кілька основних моментів. Перш за все — соціальні завоювання трудящих, у основі яких: безплатна освіта, в тому числі й вища, безплатне медичне обслуговування, гарантоване право на працю, відпочинок, соціальне забезпечення та гідну старість.

Негайне укладення Україною економічного союзу з країнами СНД.

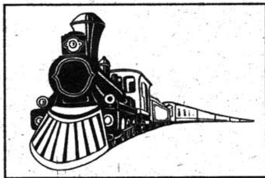
Побудова багатоукладної економіки з рівністю всіх форм власності, з поєднанням ринкових та державно-планових методів регулювання економічного життя суспільства.

— Який ваш прогноз результатів виборів до Верховної Ради України?

— Економічна й політична ситуація на Україні досить сильно нагадує ситуацію в Росії. А становище нашого народу набагато гірше, ніж російського. Тому є підстави припустити, що розстановка сил на виборах до Верховної Ради буде приблизно такою ж, як і в Росії. Безсумнівно, що й наші люди не хочуть повертатися до минулого, але й не можуть жити так, як сьогодні. Тому й на Україні переможе третя сила, сила здорового глузду, що не приймає крайнощів націоналізму, тотальної капіталізації країни, всезагальної зрівнялівки та гоніння на приватну власність. Такою третьою силою у нас є Соціалістична партія України.

Підготував
Володимир СКАЧКО.

Залізниця: малюнки з натури

НЕЛЕГКО БУТИ ПАСАЖИРОМ...

Пасажирський поїзд № 661 з Києва вже вкотре запізнився. Цього разу — на півтори години... Поцікавився у довідковій службі, чому запізнюється, коли точно буде? Відповіді, по суті, не почув: десь якісь затримки, мовляв. Але для чого ж тоді розклад руху, де по хвилинах все расписано?

У натовпі не можна було не помітити знервованих чоловіка й жінку. Перший усе бігав до довідкового бюро, друга, у чорній хустці, вдивлялася у рейкову далину. Спитав, чому так стривожені.

— На похорон батька не встигаємо, — крізь сльози вимовила жінка.

Ще вчора звечора приїхали до Одеси з-під Миколаєва, пересідали на вокзалі. А тепер оце очікують з Києва сім'ю молодшої дочки батька-небіжчика, щоб уже разом їхати ще понад 150 кілометрів до одного з сіл Татарбунарського району автобусом. Вже й квитки на нього взяли. Та, з усього видно, не встигнуть...

Так, нехай оця ситуація — крайня, як мовиться. Та в кожного по приїзді до Одеси були, безумовно, якісь плани — малі чи великі.

На Одеській залізниці тільки останніми місяцями з графіка було «вибито» десятки поїздів. Керівництво провело не одну нараду, «роздало» чимало доган. Та, очевидно, цього замало. Потрібна насамперед конкретна робота усіх відповідних служб для усунення причин затримки поїздів. Як, власне, й для поліпшення організації перевезень пасажирів взагалі. До речі, попри кількаразове подорожчання залізничних квитків, кількість охочих кудись поїхати не тільки не зменшується, а й зростає. Торік, скажімо, Одеська залізниця перевезла на 400 тисяч з лишком пасажирів більше, ніж попереднього року. І це за умов зменшення кількості пасажирських поїздів, що, зрозуміло, не могло не створити напруження на ряді напрямків. Особливо відчувається воно на Львівському, Чернівецькому, а також Московському й Санкт-Петербурзькому. Погіршали справи на шляхах місцевого сполучення, адже відмінено дизель-поїзди від Одеси до Вапнярки, Ізмаїла, Бессарабки... Причина досить прозаїчна: нестача дизельпального, масла, вагонів, запасних частин.

Не можна сказати, що пасажирська служба залізниці, очолювана Анатолієм Самборським, зайняла позицію стороннього спостерігача. Вона розробила й запровадила технологію обліку й передачі місць у поїздах, ввела до системи «Експрес» місця пасажирів, що не з'явилися на посадку, застосувала прискорену обробку групових замовлень тощо. Та це, на жаль, аж ніяк не означає, що вам в Одесі та на інших станціях піднесуть квитки на блюдечку. Бо далеко не завжди візьмете квитка в касі. Зате неподалік від неї вам його запропонують за багато вищу ціну вертляві молодики. Звідки ті квитки у них, здогадатися неважко, — спекуляція (адже насправді лише видимість боротьби з нею) продовжує процвітати. Тільки контролери-ревізори залізниці виявили торік понад 800 випадків приховування вільних місць у поїздах і перевезення майже 1900 пасажирів без квитків. А скільки таких випадків пройшло повз контролерів!

Та коли квиток вже у вас, то це не означає, що вам не зіпсують настрою в дорозі. Бо нерідко постільної білизни не допросишся, а якщо дадуть, то далеко не першої свіжості. Торік, скажімо, тільки відомчими службами зафіксовано 129 випадків повторного її використання. І зі склянкою чаю проблема, та й провідники, бува, особливою ввічливістю не відзначаються. І прибудете ви на станцію призначення не тоді, коли розраховували...

Не для виправдання винних у всіх цих негараздах, та все ж слід сказати: так, і залізниця нині, як і інші галузі, у вкрай складному становищі. Взяти хоча б вагонний парк. Його кількість дедалі зменшується через старіння, списування, а за два останні роки жодного нового вагона залізниця не придбала. Купейний вагон з Німеччини коштує 820 тисяч доларів, плацкартний з Росії — 110 тисяч тих же доларів. А нашого, українського, вагона щось і на горизонті не видно.

Де ж вихід? Один із шляхів поповнення вагонного парку спеціалісти залізниці вбачають у тому, щоб поєднати зусилля й кошти підприємств, комерційних структур, банків, зацікавивши їх, зрозуміло, зиском від експлуатації нових вагонів. За нинішніх цін на квитки, хоча вони багато кому й не по кишені, цього, щоправда, чекати марно. Бо пасажирські перевезення продовжують залишатися збитковими. Отож є сенс влаштовувати комерційні поїздки, зробити плату за проїзд більш гнучкою, залежно від сервісу. Стосовно поїздів приміського сполучення, які завдають сьогодні величезних збитків, то без дотацій з місцевих бюджетів їх і до нульової рентабельності не вивести. Потребує залізниця ефективнішої допомоги й від органів правопорядку. Бо саме в поїздах, на вокзалах останнім часом значно посилився розгул хуліганства, розбою, крадіжок. Міліція, отже, мала б захистити й пасажирів, і провідників, і майно залізниці.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

У Національному банку України

УСЕ, ЯК НА ДОЛОНІ

Як уже повідомлялося («ГУ» № 15 від 26 січня 1994 року), відповідно до постанови правління Національного банку України від 27.09.1993 р. комерційні банки були зобов'язані до 01.01.1994 р. сформувати статутний фонд у розмірі 2 млрд крб. з подальшим його збільшенням до 1 липня 1994 р. до 5 млрд крб. Ось перелік комерційних банків, які на встановлену дату (01.01.1994 р.) мали статутний фонд менший від потрібної суми:

Київ — «Незалежність» (1,8 млрд крб.), «Укоопспілка» (1,6), «Славутич» (1,5), «САНА» (1,5), «Інтелект» (1,0), «Даміана» (1,0), Торгово-промисловий банк (0,7), Ланбанк (0,6), Демосбанк (0,2), «Алонж» (0,1);

Вінницька область: «Вінниця» (0,9);

Донецька область: Шахтекономбанк (1,7), Ювесбанк (1,5), «Паритет» (1,3), Акцептбанк (1,2), Донкомбанк (1,0), «Поліс» (0,7), Донбіржбанк (0,6), Сільгосбанк (0,5), «Юзівський» (0,5), «Донбас» (0,3), «Азовбанк» (0,1), «Траст» (0,1);

Дніпропетровська область: Геобанк (1,2);

Житомирська область: «Кооператор» (1,3), «Віто» (0,7), «Олевський» (0,2);

Закарпатська область: «Закарпаття» (0,8), Коопінвестбанк (0,4);

Запорізька область: «Металург» (1,9), Тавридабанк (0,6);

Івано-Франківська область: Прикарпатлісбанк (0,6), «Прут і К°» (0,5), Прикарпатторгбанк (0,1), «Авур» (0,1);

Крим: «Крим-кредит» (0,9);

Львівська область: Селянський банк «Дністер» (1,3), «Золотий лев» (0,7), «ГАЛС-банк» (0,4);

Миколаївська область: «Співдружність» (0,6);

Одеська область: «Одеса» (1,5), «Енергія» (1,1), «Хаджибей» (0,6), «Мідо» (0,6), «Тарутине» (0,5), «Ширяєве» (0,1);

Рівненська область: «Перспектива» (0,9), «Рівне-споживспілка» (0,7), «Ізумруд» (0,2), «Нива» (0,1);

Сумська область: Бізнесбанк (0,8);

Тернопільська область: «Вікторія» (1,0);

Харківська область: «Конгрес» (1,8), «Європейський» (1,5), «Харків» (1,0), «Земельний банк» (1,0), «Банк торгового співробітництва» (0,9);

Херсонська область: «Херсон» (1,1);

Хмельницька область: «Євроцентр» (0,02);

Чернігівська область: «Стрижень» (0,8), «Партнер» (0,02).

Ті з названих банків, які є відкритими акціонерними товариствами і на цей час провадять передплату з метою збільшення статутного фонду, зобов'язані до 01.04.1994 року мати сплачений статутний фонд у розмірі 2 млрд крб. А тим банкам, які не в змозі у встановлені строки сформувати статутні фонди в належному розмірі, запропоновано об'єднатися з іншими комерційними банками чи приєднатися до будь-якого з них або ліквідуватися відповідно до чинного законодавства.

Було б несправедливо не назвати й найбільші банки України за розміром статутного фонду (у млрд крб.) станом на 01.01.1994 року (подано у порядку зменшення): київські Промінвестбанк — 665,0, «Україна» — 178,2, Укрсоцбанк — 60,0, Укрінбанк — 26,0, Градобанк — 19,6, Український кредитний банк — 19,0, Брокбізнесбанк — 16,8, банк «Відродження» — 11,3; Приватбанк (Дніпропетровськ) — 10,0, Лісбанк (Ужгород) — 9,4, ВА-Банк (Київ) — 8,1, «Надра» (Київ) — 7,8, Кримський церковний банк (Севастополь) — 7,5, «Інко» (Київ) — 7,0, «Київщина» (Київ) — 6,7, Харківлегбанк — 6,7, Укрнафтогазбанк (Київ) — 6,4, Експобанк (Київ) — 6,0, Електронбанк (Львів) — 5,9, Енергобанк (Київ) — 5,8, Екомомбанк (Рівне) — 5,7, Чернігівбанк, «Слов'янський» (Запоріжжя) і «Ажіо» (Київ) — по 5,3, «Правекс-банк» (Київ) — 5,2, харківські НПК-банк і «Грант» — по 5,1, київські банки Перкомбанк, «Аваль», «Алекс» і «Геосантріс» — по 5,0.

Соціальний зріз

ТЯГАНИНА

ІСТОРІЯ, яка розпочалася на Жмеринському вагоноремонтному заводі (нині акціонерне орендне товариство «Експрес»), — з величезною бородою.

У грудні 1989 р. Валентині Киськовій, доньці ветерана праці цього ж підприємства, слюсаря Івана Сидорука, учнем у якого був теперішній директор Володимир Чорний, було надано 10-метрівку в двокімнатній квартирі.

До 17-метрівки в цій же квартирі вселилася Світлана Терещенко, яка у травні 90-го перебралася до Краснодарського краю. Там придбала приватний будинок у станиці Васюринській по вул.Московська,91.

Протягом 9 місяців скромна Валентина Киськова не наважувалася заселити належну їй за всіма законами звільнену в даній квартирі кімнату. Врешті директор заводу дозволив їй зайняти всю квартиру. Згодом хтось нараяв матері колишньої сусідки Киськових, а саме Людмилі Стрільчук, мовляв є в неї право на полишену донькою кімнату. Отож вона і почала штурмувати всіх і все так, що Володимир Тимофійович Чорний «забув» про дану усну згоду Киськовій на всю квартиру і з допомогою Людмили Стрільчук вселив до тієї ж кімнати свою племінницю Галину Смагитель.

Цьому посприяв жмеринський транспортний прокурор Олексій Кащук. У винесеній ним постанові від 5.6.91 р. про виселення Киськової читаємо (цитуємо оригінал): «...Терещенко Світлані профкомом ЖВРЗ була надана однокімнатна квартира 17 кв.м. в двокімнатній квартирі з загальною кухнею.

Друга кімната 10 кв.м. в цій же квартирі надана Киськовій. У 1990 р. Терещенко тимчасово вибула в Краснодарський край, а Киськова, скориставшись її відсутністю, самоправно зайняла її квартиру.

У своєму поясненні Киськова не заперечує факту зайняття кімнати 17 кв.м. і відмовляється добровільно її звільнити, мотивуючи відмову тим, що її сім'я з 4-х осіб, двоє різностатевих дітей, потребує поліпшення житлових умов, що вона на квартобліку, а Терещенко виїхала на інше постійне місце проживання і втратила право на звільнену нею кімнату. Але доводи Киськової не можуть бути прийняті до уваги, бо підставою для зайняття кімнати, що звільнилася у загальній квартирі, є лише ордер. А тому, керуючись ст.109 Житлового кодексу України, постановив: Санкціонувати виселення Киськової з зайнятої кімнати...»

Отож виходить — Сидір бабі рідний Федір. А для розгадки ребусів прокурора Кащука потрібно декілька юристів. І все ж звернемося до закону, а саме до ст.54 Житлового кодексу України, де сказано однозначно: «Звільнена кімната в загальній квартирі підлягає заселенню сім'єю, що проживає в даній квартирі і потребує покращення житлових умов». Одначе прокурорські витівки призвели до того, що судовиконавець Ольга Челишева чомусь виконувала згадану постанову саме в день всесвітньовідомого путчу. Коли в Москві барикадували «Білий дім», то в Жмеринці в цей час, по вулиці Комарова,34 а, місцеві пожежники на спецмашині піднімали по драбині Л.Стрільчук, щоб штурмом взяти кімнату в 6-й квартирі триповерхового будинку.

А взвод доблесних міліціонерів на той час не пускав додому навіть мешканців цього будинку, щоб не заважали вселенню в квартиру Киськових директорової племінниці Г.Смагитель.

Але чомусь не сподобалось племінниці директора заводу В.Чорного проживання в одному з родиною Киськових помешканні, й тоді дядечко надав їй окрему квартиру в іншому будинку. І знову кімната площею 17 кв.м.звільнилася і її зайняла згідно зі ст.54 Житлового кодексу сім'я Киськових.

Це не сподобалось хазяїнові заводу і він десь віднайшов ніде не працюючого гендляра Володимира Рехлінга, на той час бездомного, і віддав йому розпорядження йти на штурм квартири Киськових. (Бездомним Рехлінг став навмисне, бо хто ж примушував його продавати власний будинок і купувати. блакитні «Жигулі»). Десятого січня 1992 року за допомогою сокири, під керівництвом дільничного інспектора міліції ст.лейтенанта Володимира Петлика й десяти інших міліціонерів, що їх відрядив начальник Жмеринського райвідділу міліції Володимир Чижик, фортецю (квартиру) Киськових було взято. Вхідні двері було порубано на цурпалки. Викидали майно, не погребували навіть викинути маленьких дітей, які спали, бо була уже ніч.

Баталії, спровоковані транспортним прокурором О.Кащуком, тривають і нині. Нагадаємо, що ця тяганина триває вже кілька років.

Відбулися 22 судові засідання — в Жмеринці, Шаргороді, Барі, Тиврові і двічі у Верховному Суді України.

Лише на 20-му судовому засіданні в Тиврові було справедливо задоволено позов Киськової.

Верховний Суд України 22 грудня 1993 року підтвердив право Киськової на зайняття звільненої кімнати в даній квартирі. Він же визнав виселення В.Рехлінга за правомірне, бо зайняття ним кімнати за допомогою сокири, без ніяких документів, було незаконне.

Залишилося лише виконати рішення суду — виселити Рехлінга. Одначе директор АОТ «Експрес» В.Чорний — сам собі прокурор, суддя, адвокат. Отож 18.01.94 р. повідомлений судовим виконавцем О.Челишевою про потребу надати допомогу у виконанні рішення суду щодо виселення Рехлінга, директор заводу Чорний послав на квартиру Киськових цілу будівельну бригаду з 26 робітників на чолі з майстром Манжулою, які за робочу зміну прорубали стіну з сусідньої квартири № 5 до квартири Киськових і приєднали присуджену їй кімнату до іншої квартири, заблокувавши маленький коридорчик Киськових залізними дверима, виготовленими на замовлення на заводі.

Тепер уже до цієї справи має втрутитися Генеральний прокурор України і покласти край беззаконню, яке створив транспортний прокурор Олексій Кащук.

Гадаю, що всі збитки від цієї тяганини потрібно покласти також на Кащука.

Олександр СУГАК.
Жмеринка
Вінницької області.

Закон України

Про органи реєстрації актів громадянського стану

Цей Закон визначає правові та організаційні основи діяльності органів реєстрації актів громадянського стану.

Розділ I.

Загальні положення

Стаття 1. Акти громадянського стану

Акти громадянського стану — це засвідчені державою факти народження, смерті, одруження, розірвання шлюбу, встановлення батьківства, переміни прізвища, імені, по батькові. Вони є юридичними фактами, з якими закон пов'язує виникнення, зміну або припинення відповідних прав та обов'язків.

Акти громадянського стану підлягають обов'язковій реєстрації в органах реєстрації актів громадянського стану.

Стаття 2. Система органів реєстрації актів громадянського стану

Систему органів реєстрації актів громадянського стану становлять відділи реєстрації актів громадянського стану Міністерства юстиції Республіки Крим, управлінь юстиції обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, а також відділи реєстрації актів громадянського стану виконавчих комітетів міських (міст обласного підпорядкування) і районних у містах Рад народних депутатів, а в сільській місцевості — виконавчі комітети сільських і селищних Рад народних депутатів.

Стаття 3. Правова основа діяльності органів реєстрації актів громадянського стану

Правову основу діяльності органів реєстрації актів громадянського стану визначають Конституція України, цей Закон та інші акти законодавства України.

Стаття 4. Принципи діяльності органів реєстрації актів громадянського стану

Діяльність органів реєстрації актів громадянського стану грунтується на принципах додержання законності, захисту прав і законних інтересів громадян та держави, додержання таємниці реєстрації актів громадянського стану, своєчасного і належного документального оформлення проведеної реєстрації.

Стаття 5. Завдання органів реєстрації актів громадянського стану

Завданнями органів реєстрації актів громадянського стану є:

забезпечення повної, своєчасної і правильної реєстрації актів громадянського стану;

внесення до актових записів необхідних змін, доповнень та виправлень;

поновлення втрачених та анулювання повторно складених актових записів;

видача громадянам свідоцтв про реєстрацію;

збереження архівного фонду.

Стаття 6. Керівництво відділами реєстрації актів громадянського стану

Керівництво відділами реєстрації актів громадянського стану здійснює Міністерство юстиції України, Міністерство юстиції Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації, виконавчі комітети міських (міст обласного підпорядкування) і районних у містах Рад народних депутатів.

Стаття 7. Одержання документів і відомостей, необхідних для реєстрації актів громадянського стану

Органи реєстрації актів громадянського стану мають право одержувати від місцевих органів державної виконавчої влади, виконавчих комітетів міських (міст обласного підпорядкування), сільських і селищних Рад народних депутатів, підприємств, установ та організацій необхідні документи і відомості, пов'язані з реєстрацією актів громадянського стану.

Стаття 8. Відмова в реєстрації актів громадянського стану

У реєстрації акта громадянського стану може бути відмовлено, якщо:

реєстрація суперечить законові;

реєстрація повинна провадитися в іншому органі реєстрації актів громадянського стану;

з проханням про реєстрацію звернулася недієздатна особа або представник, який не має на це необхідних повноважень.

Стаття 9. Оскарження дій органу реєстрації актів громадянського стану

Зміст актів громадянського стану, а також відмова в реєстрації актів громадянського стану, в тому числі у переміні прізвища, імені та по батькові, у внесенні змін, доповнень, виправлень до записів актів громадянського стану, їх поновленні та анулюванні можуть бути оскаржені до вищестоящого органу та до суду.

Стаття 10. Вимоги до працівників відділів реєстрації актів громадянського стану

Керівником та спеціалістом відділу реєстрації актів громадянського стану може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту і рекомендований кваліфікаційною комісією для роботи в органах реєстрації актів громадянського стану.

Стаття 11. Обмеження в діяльності працівників органів реєстрації актів громадянського стану

Працівники органів реєстрації актів громадянського стану не мають права реєструвати акти громадянського стану щодо себе, другого з подружжя, своїх дітей та родичів.

Керівник та спеціалісти відділів реєстрації актів громадянського стану не можуть перебувати у штаті інших державних або приватних і колективних підприємств та об'єднань громадян, а також безпосередньо займатися підприємницькою, посередницькою та іншою діяльністю, крім викладацької і наукової у вільний від роботи час.

Стаття 12. Кваліфікаційні комісії

Для визначення рівня професійної підготовки осіб, які мають намір працювати у відділах реєстрації актів громадянського стану на посадах керівника та спеціалістів, у Міністерстві юстиції Республіки Крим, управліннях юстиції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій утворюється кваліфікаційна комісія, Положення про яку затверджується Міністерством юстиції України.

Стаття 13. Статус відділу реєстрації актів громадянського стану

Відділ реєстрації актів громадянського стану є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Стаття 14. Кошти на утримання та штатний розпис відділів реєстрації актів громадянського стану

Відділи реєстрації актів громадянського стану утримуються за рахунок відповідно державного чи місцевого бюджету.

Штатний розпис державних відділів реєстрації актів громадянського стану затверджується Міністерством юстиції Республіки Крим, управліннями юстиції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій в межах установленого фонду оплати праці.

Штатний розпис відділів реєстрації актів громадянського стану виконавчих комітетів міських (міст обласного підпорядкування) і районних у містах Рад народних депутатів затверджуються відповідними Радами.

Стаття 15. Діловодство і звітність в органах реєстрації актів громадянського стану

Порядок ведення діловодства в органах реєстрації актів громадянського стану встановлюється Міністерством юстиції України за погодженням з Головним архівним управлінням при Кабінеті Міністрів України.

Органи реєстрації актів громадянського стану ведуть статистичну звітність, встановлену Міністерством статистики України та Міністерством юстиції України.

Стаття 16. Мова діловодства в органах реєстрації актів громадянського стану

Діловодство в органах реєстрації актів громадянського стану ведеться мовою, визначеною законодавством України про мови.

Стаття 17. Оплата реєстрації актів громадянського стану

За реєстрацію актів громадянського стану, а також за видачу громадянам повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану і свідоцтв у зв'язку із зміною, доповненням, виправленням і поновленням записів актів громадянського стану справляється державне мито у розмірах, встановлених чинним законодавством.

За надання працівниками органів реєстрації актів громадянського стану додаткових послуг правового і технічного характеру, не передбачених цим Законом, справляється окрема оплата в розмірах, що встановлюються Міністерством юстиції Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Розділ II.

Реєстрація актів громадянського стану

Стаття 18. Органи і посадові особи, які проводять реєстрацію актів громадянського стану

Відділи реєстрації актів громадянського стану провадять реєстрацію народження, смерті, одруження, розірвання шлюбу, встановлення батьківства, переміни прізвища, імені та по батькові, приймають і розглядають заяви громадян про внесення змін, доповнень, виправлень, поновлення, а також анулювання поновлених або повторно складених записів актів громадянського стану.

У населених пунктах, де немає відділів реєстрації актів громадянського стану, реєстрація народження, смерті, одруження та встановлення батьківства провадиться посадовими особами виконавчих комітетів сільських та селищних Рад народних депутатів, яких визначає голова Ради.

Реєстрація актів громадянського стану громадян України, які проживають за кордоном, провадиться консульськими установами, а у випадках, передбачених чинним законодавством, — дипломатичними представництвами України.

Консульські установи і дипломатичні представництва приймають і розглядають заяви громадян України, які проживають за кордоном, про внесення змін, доповнень, виправлень, поновлення, а також анулювання поновлених або повторно складених записів актів громадянського стану.

Стаття 19. Порядок реєстрації актів громадянського стану

Реєстрація народження, смерті, одруження, розірвання шлюбу, встановлення батьківства, переміни прізвища, імені та по батькові провадиться органами реєстрації актів громадянського стану в книгах спеціального зразка, які є єдиними доказами засвідчення у них фактів. Зразки книг реєстрації актів громадянського стану затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Порядок реєстрації актів громадянського стану встановлюється цим Законом і Правилами, що затверджуються Міністерством юстиції України.

Порядок реєстрації актів громадянського стану дипломатичними представництвами і консульськими установами визначається Консульським статутом та Інструкцією про реєстрацію актів громадянського стану, яка затверджується Міністерством юстиції України за погодженням з Міністерством закордонних справ України.

Стаття 20. Документи, що подаються під час реєстрації актів громадянського стану

Під час реєстрації актів громадянського стану подаються документи, які підтверджують факти, що підлягають реєстрації, а також документи, які посвідчують особу заявника. Перелік цих документів визначається правилами реєстрації відповідних актів громадянського стану.

Розділ III.

Бланки свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану. Видача повторних свідоцтв

Стаття 21. Свідоцтва про реєстрацію актів громадянського стану

Про кожний факт реєстрації акта громадянського стану органами реєстрації актів громадянського стану видаються відповідні свідоцтва про народження, смерть, одруження, розірвання шлюбу, встановлення батьківства, переміну прізвища, імені та по батькові на бланках суворої звітності, виготовлених за єдиними зразками.

Забезпечення бланками свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану провадиться Міністерством юстиції України.

Порядок обліку, зберігання та звітності про використання бланків свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану встановлюється Міністерством юстиції України.

Стаття 22. Видача повторних свідоцтв

Повторне свідоцтво видається відділами реєстрації актів громадянського стану виконавчих комітетів міських (міст обласного підпорядкування), районних у містах Рад народних депутатів, відділами реєстрації актів громадянського стану Міністерства юстиції Республіки Крим, управлінь юстиції обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, а також консульськими установами та дипломатичними представництвами України на підставі заяви громадянина, щодо якого складено запис.

Повторне свідоцтво про народження може бути видане також батькам, опікуну, піклувальнику, представникові дитячого (навчального) закладу, в якому перебуває дитина, і органу опіки та піклування.

Повторне свідоцтво про смерть видається другому з подружжя та близьким родичам померлого на підставі їх заяви.

Розділ IV.

Архіви органів реєстрації актів громадянського стану

Стаття 23. Зберігання книг реєстрації актів громадянського стану і метричних книг

Книги реєстрації актів громадянського стану складаються у двох примірниках.

Перші примірники книг реєстрації актів громадянського стану складені на території даного району (міста), а також метричні книги, складені до утворення органів запису актів громадянського стану, зберігаються в архіві відділу реєстрації актів громадянського стану за місцем їх складання.

Другі примірники книг реєстрації актів громадянського стану і метричні книги, складені на території області (міста), зберігаються в архівах відділів реєстрації актів громадянського стану Міністерства юстиції Республіки Крим, управлінь юстиції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Порядок, умови і терміни зберігання книг реєстрації актів громадянського стану та метричних книг в органах реєстрації актів громадянського стану, а також порядок передачі книг в державний архів встановлюються Міністерством юстиції України за погодженням з Головним архівним управлінням при Кабінеті Міністрів України.

Стаття 24. Зберігання записів актів громадянського стану, складених у консульських установах і дипломатичних представництвах України

Перші примірники записів актів громадянського стану, складені в консульських установах і дипломатичних представництвах України за кордоном, передаються на зберігання у відділ реєстрації актів громадянського стану управління юстиції Київської міської, а другі примірники — у відділ реєстрації актів громадянського стану управління юстиції Київської обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 грудня 1993 року

Постанова Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про органи реєстрації актів громадянського стану»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про органи реєстрації актів громадянського стану» з дня його опублікування.

2. Встановити, що дія статті 10 цього Закону набирає чинності через 5 років після введення Закону в дію.

3. Кабінету Міністрів України:

розробити і затвердити нормативні акти, необхідні для виконання положень цього Закону;

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів у відповідність із Законом України «Про органи реєстрації актів громадянського стану»;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та відомствами України нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

4. Органам місцевої державної адміністрації і місцевого самоврядування привести прийняті рішення у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ

м.Київ
24 грудня 1993 року

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА ЗАОХОЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Державна програма заохочення іноземних інвестицій в Україні (далі — Програма) розроблена виходячи з положень статей 7, 14, 31 Декрету Кабінету Міністрів України № 55 від 20 травня 1993 року «Про режим іноземного інвестування».

Розділ 1
Мета і завдання Програми

1.1. Мета Програми — заохочення вкладення іноземного капіталу в пріоритетні галузі економіки України за рахунок надання податкових пільг та страхових гарантій щодо найбільш ефективних інвестиційних проектів, удосконалення системи правового регулювання іноземного інвестування, розвитку інфраструктури міжнародного бізнесу та інших передумов іноземного інвестування.

1.2. Завдання Програми — забезпечити за рахунок залучення іноземних інвестицій додаткові джерела фінансування:

прогресивних структурних перетворень в економіці України;

розвитку потужного експортного потенціалу;

підвищення технічного та якісного рівня виробництва;

зменшення потреб підприємств України в енергоносіях і сировині;

ліквідації існуючих диспропорцій і дефіцитів на ринку України.

Розділ 2
Пріоритетні сфери для іноземного інвестування

2.1. Агропромисловий комплекс

2.1.1. Впровадження високопродуктивних агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур та утримання худоби.

2.1.2. Оновлення та модернізація на базі новітніх технологій підприємств переробної і харчової промисловості, що займаються заготівлею та збереженням сільськогосподарської продукції.

2.1.3. Створення потужностей та сировинної бази для виробництва тари і пакувальних матеріалів.

2.1.4. Розвиток сільськогосподарського машинобудування.

2.1.5. Випуск обладнання для маслоэкирової, м'ясо-молочної, борошно-мельно-круп'яної та хлібопекарської промисловості, мініцехів фермерських господарств.

2.1.6. Налагодження випуску ефективних хімічних засобів захисту рослин і сільськогосподарських тварин.

2.2. Легка промисловість

2.2.1. Розширення і модернізація виробництв для виготовлення пряжі, тканин, готового одягу, взуття і шкіряних виробів.

2.3. Лісопромисловий комплекс

2.3.1. Модернізація виробництва меблів і паперових виробів.

2.4. Машинобудування.

2.4.1. Виробництво телерадіоапаратури, електропобутових приладів.

2.4.2. Виробництво рухомого складу пасажирського транспорту.

2.4.3. Виробництво важких вантажних літаків.

2.4.4. Виробництво устаткування і приладів для житлово-комунального господарства.

2.4.5. Виробництво медичної техніки і діагностичної апаратури.

2.4.6. Виробництво сучасних верстатів з програмним управлінням.

2.5. Медична промисловість.

2.5.1. Розширення і модернізація потужностей для випуску сучасних медичних препаратів і таропакувальних матеріалів для них.

2.6. Металургійний комплекс і виробництво матеріалів.

2.6.1. Киснево-конверторна виплавка сталі з безперервним розливанням.

2.6.2. Виробництво ефективних видів прокату, в тому числі із захисним покриттям.

2.6.3. Порошкова металургія.

2.6.4. Виробництво білої жерсті, алюмінієвого листа і труб.

2.6.5. Виробництво нових нетрадиційних видів матеріалів із заданими властивостями.

2.7. Паливно-енергетичний комплекс

2.7.1. Створення нових видів безпечних і економних генеруючих потужностей на атомних, теплових і гідроелектростанціях.

2.7.2. Модернізація вуглевидобування та переробка вугілля в інші хімічні речовини та енергоносії.

2.7.3. Розвиток нетрадиційних видів енергетики і використання нетрадиційних видів енергоносіїв.

2.8. Транспортна інфраструктура

2.8.1. Будівництво високоякісних автомобільних шляхів.

2.8.2. Будівництво і модернізація трубопроводів різного призначення.

2.8.3. Модернізація, розширення і технічне переобладнання міжнародних аеропортів.

2.8.4. Створення екологічно безпечних нафтоперевальних терміналів.

2.9. Зв'язок

2.9.1. Створення сучасних видів зв'язку з використанням новітніх технологій, у тому числі оптиковолоконних систем і систем космічного зв'язку.

2.10. Хімічна і нафтохімічна промисловість

2.10.1. Створення сучасних виробництв на базі якнайновіщої комплексної переробки вуглеводневої та коксохімічної сировини, сірки, поліметалічних руд, а також установок для поглибленої переробки нафти.

2.10.2. Випуск прогресивних полімерних матеріалів і виробів з них.

2.11. Соціальна інфраструктура

2.11.1. Розвиток мережі оздоровчих курортно-туристичних комплексів, рекреаційних об'єктів.

2.11.2. Створення сучасних мотельних комплексів.

Розділ 3
Вимоги до інвесторів, які претендують на одержання додаткових пільг

Інвестиційні проекти із залученням іноземних інвесторів, щодо яких інвестори претендують на одержання додаткових податкових, митних, кредитних пільг та страхових гарантій, мають належати до пріоритетних сфер, визначених в розділі 2 Програми, і відповідати таким критеріям:

3.1. Інвестиція має сприяти створенню нових робочих місць на підприємствах, в які здійснюються іноземні інвестиції.

3.2. Інвестиція має супроводжуватися впровадженням сучасних або перспективних ресурсозберігаючих та екологічно безпечних видів технологій.

3.3. Інвестиція повинна орієнтуватися на найбільш раціональне використання сировинної бази України.

3.4. Інвестиція повинна сприяти зниженню енергоспоживання на одиницю продукції, що виготовляється.

3.5. Продукція підприємства з іноземними інвестиціями має бути конкурентоспроможною на міжнародних ринках.

Визнання інвестиційного проекту із залученням іноземних інвесторів таким, що відповідає вищезазначеним вимогам, здійснюється Агентством міжнародного співробітництва та інвестицій на підставі висновку незалежної експертної комісії, яку створює це Агентство.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**

Встановити, що відносини, пов'язані із заохоченням іноземних інвестицій в Україні, встановленням основних пріоритетів іноземного інвестування в економіку України, регулюються доданою до цього Закону Державною програмою заохочення іноземних інвестицій в Україні, що є його невід'ємною частиною.

Президент України
Л.КРАВЧУК

м.Київ
17 грудня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про Державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про Державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні» з 1 березня 1994 року.

2. Пільги, передбачені розділом 4 Державної програми, вводяться в дію з 1 квітня 1994 року.

3. Покласти на Агентство міжнародного співробітництва та інвестицій відповідальність за реалізацію Державної програми заохочення іноземних інвестицій в Україні. Надати зазначеному Агентству повноваження на визначення відповідності інвестиційних проектів із залученням іноземних інвесторів критеріям, викладеним у Державній програмі заохочення іноземних інвестицій в Україні.

4. Комісії Верховної Ради України у закордонних справах у двомісячний термін внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавства України у відповідність з цим Законом.

Голова
Верховної Ради України
І.ПЛЮЩ

м.Київ
17 грудня 1993 року

Кабінет Міністрів України через Агентство міжнародного розвитку та інвестицій готує і публікує переліки підприємств, здійснення іноземних інвестицій в які, за умови дотримання критеріїв, визначених в цьому розділі Програми, пов'язане з наданням додаткових податкових, митних, кредитних пільг і страхових гарантій. Такі пільги можуть бути надані і інвестиціям в інші об'єкти, не зазначені в цих списках, якщо вони відповідають критеріям цього розділу Програми і здійснюються в сферах, зазначених у розділі 2 Програми.

Іноземні інвестиції в підприємства, зазначені в переліках Кабінету Міністрів України, здійснюються на основі конкурсу інвестиційних проектів.

Розділ 4
Зміст пільг, які надаються щодо інвестиційних проектів у пріоритетних сферах

Іноземні інвестиційні проекти в пріоритетних сферах, зазначених в розділі 4 Програми, за умови їх відповідності критеріям розділу 3 Програми, мають такі пільги:

4.1. Застосування норм прискореної амортизації машин і обладнання.

4.2. Період звільнення від податку на прибуток (доход), передбачений статтею 31 Декрету Кабінету Міністрів України «Про режим іноземного інвестування», збільшується залежно від обсягу іноземної інвестиції: на один рік — для інвестицій до 500 тис. доларів США включно; на два роки — для інвестицій від більш як 500 тис. до 5 млн.доларів США включно; на три роки — для інвестицій від більш як 5 млн.доларів до 50 млн.доларів США включно; на п'ять років — для інвестиції більш як 50 млн. доларів США.

4.3. Надання податкового кредиту на пільгових умовах щодо тих видів податків, які підлягають сплаті в перші три роки існування підприємства з іноземними інвестиціями. Зазначена пільга стосується виключно позицій 2.1.1. — 2.1.5, 2.4.1.

4.4. Повернення 50 відсотків імпортного мита, сплаченого за ввезені з-за кордону товари виробничого призначення, а для імпортованих по кооперації деталей, вузлів, агрегатів — 100 відсотків, якщо засвідчено їх використання у власному виробництві підприємства з іноземними інвестиціями. Зазначена пільга застосовується протягом п'яти років з моменту схвалення Агентством міжнародного співробітництва та інвестицій іноземного інвестиційного проекту.

4.5. Надання уповноваженими банками на пільгових умовах кредитів за рахунок спеціального бюджетного фонду, що створюється для цієї мети, і на підставі кредитної угоди, яка має бути схвалена Агентством міжнародного співробітництва та інвестицій і Міністерством фінансів України.

4.6. Страхування інвестиційних ризиків за рахунок спеціального бюджетного фонду страхових гарантій.

Розділ 5
Удосконалення правового регулювання іноземного інвестування

Для створення надійних правових гарантій щодо іноземного інвестування необхідно.

5.1. Вирішити питання про надання підприємствам з іноземними інвестиціями, які мають статус юридичної особи України, права власності на земельну ділянку, на якій розміщуються об'єкти інвестування.

5.2. Спростити процедуру участі іноземних інвесторів у процесі приватизації державного майна.

5.3. Розробити і прийняти порядок відшкодування іноземним інвесторам збитків, включаючи втрачену вигоду і моральну шкоду, заподіяну в результаті неправомірних дій або неправомірної бездіяльності державних органів України та їх посадових осіб.

5.4. Внести зміни та доповнення до Декрету Кабінету Міністрів України «Про режим іноземного інвестування» щодо спрощення реєстраційної процедури, пов'язаної з іноземними інвестиціями.

5.5. Підготувати та укласти з країнами — основними економічними партнерами України, а також з країнами, які потенційно можуть бути джерелом залучення іноземних інвестицій, двосторонні угоди про заохочення і взаємний захист інвестицій та угоди про запобігання подвійному оподаткуванню.

5.6. Прийняти закони про охорону інтелектуальної власності згідно з чинними міжнародними договорами (конвенціями) в цій сфері — з метою створення умов для інвестицій, пов'язаних з високими технологіями, в Україну.

Розділ 6
Розвиток інфраструктури міжнародного бізнесу та інших передумов іноземного інвестування

З метою створення належних умов для залучення іноземних інвестицій необхідно.

6.1. Суттєве удосконалення техніки роботи фондових бірж, комерційних банків і страхових компаній України, створення розгалуженої мережі інвестиційних компаній і фондів трастових і холдингових компаній, аудиторських і консалтингових фірм з залученням до співробітництва і консультацій фахівців ООН, Світового банку, Європейського банку реконструкції і розвитку, Організації економічного співробітництва і розвитку, Комісії Європейського Союзу та інших міжнародних організацій, а також провідних іноземних фірм.

6.2. Створити в Агентстві міжнародного співробітництва та інвестицій Державний реєстр іноземних інвесторів та банк даних про об'єкти іноземного інвестування в Україні.

6.3. Створити Український банк реконструкції і розвитку, на який покласти функції пільгового кредитування, передбачені пунктом 4.5 Програми.

6.4. Створити Національну страхову компанію України по страхуванню ризиків, передбаченому пунктом 4.6. Програми.

6.5. Створити автоматизовану інформаційну систему, яка б забезпечила оперативний пошук партнерів у сфері іноземного інвестування, а також належний режим консультаційного обслуговування з питань права, фінансування, кредитування, страхування та техніко-економічної експертизи інвестиційних проектів.

6.6. Налагодити видання англійською, німецькою, французькою, іспанською, арабською мовами збірника законів та інших нормативних актів України з питань інвестицій та зовнішньоекономічної діяльності в Україні, а також довідників і інформаційного бюлетеня з питань іноземних інвестицій.

6.7. Здійснити в якнайкоротший термін впровадження в Україні статистичної звітності про процеси іноземного інвестування на основі використання системи національних рахунків і платіжного балансу України відповідно до міжнародних стандартів обліку і звітності.

6.8. Визначити базові навчальні заклади в Україні і за кордоном для підготовки та перепідготовки національних фахівців з питань менеджменту, фінансування, кредитування, страхування, валютних операцій і операцій з цінними паперами, банківської справи, бухгалтерського обліку, аудиту, міжнародного права, розробити систему державної атестації національних навчальних закладів, що проводять навчання по цих напрямах.

Розділ 7
Роль регіонів України в заохоченні іноземних інвестицій

Рада Міністрів Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації можуть розробляти і схвалювати свої власні програми заохочення іноземних інвестицій виходячи із специфіки економіки відповідних регіонів. Зазначені регіональні програми реалізуються за рахунок пільг, що надаються в межах відповідних місцевих податків і зборів, а також коштів бюджетів відповідних регіонів.

Ця Програма може доповнюватись і уточнюватись за рішенням Верховної Ради України виходячи з зміни економічної ситуації, виникнення нових проблем, що потребують вирішення та набуття досвіду в сфері залучення іноземних інвестицій.

Добра вість

В Індію — «Авіалініями України»

Більше року тривали переговори між українською й індійською сторонами про відкриття регулярного повітряного сполучення Київ—Делі. І ось нарешті угоду підписано. З 4 березня двічі на тиждень на цій лінії курсуватиме літак Іл-62. Час у польоті — трохи більше шести годин.

Остання й оптимістична крапка у таких тривалих і нелегких переговорах була поставлена завдяки прямим контактам міністра транспорту України Ореста Климпуша й посла України в Індії Георгія Ходоровського з міністром транспорту та туризму Індії.

Що дасть Україні повітряне сполучення з далекою південною державою? Багато чого, якщо враховувати, що чимало наших підприємств та організацій мають контакти з індійськими фірмами, а бажаючих встановити зв'язки більш ніж достатньо. Адже співробітництво між нашими державами розвивається по багатьох напрямках, включаючи військову й космічну галузі.

Індія являє собою великий інтерес для мандрівників, туристів, вчених як найдавніша держава з неоціненними історичними пам'ятками. Але Індія — це ще ринок дешевих товарів, які з'являться невдовзі й у нас.

Нарешті, ми пам'ятаємо, що раніше в наших аптеках було багато лікарських препаратів з Індії, основою яких слугували не хімічні сполуки, а природні. Тому наш посол і міністр транспорту запропонували індійській стороні спільно розробити програму забезпечення України такими ліками. А національна компанія «Авіалінії України» надасть під ці перевезення пільгові тарифи.

Наш кор.

Не лише з гопаком і бандурою

повинна асоціюватися українська культура. Схоже, саме це прагнули довести організатори Українського культурного центру в Москві. Мета актуальна, адже і в самій Україні подекуди намагаються звести весь сенс побудови національної культури до консервування її фольклорно-етнографічних форм. Що вже й казати про світ, де через непоінформованість усталився «сувенірний» стереотип українського мистецтва. Зруйнувати або хоч похитнути це фальшиве уявлення — принаймні у Росії — покликаний культурний центр. Він діятиме у Москві під патронажем і при фінансовій підтримці Мінкультури України. Вже проведено презентацію. Товариство «Меркурій» фактично повністю субсидувало проїзд українських митців до столиці Росії. Лариса Кадирова, Ада Роговцева, Ніна Матвієнко, Василь Жданкін, Богдан Бенюк разом з «московськими українцями» Романом Віктюком, Василем Лановим, Олексієм Петренком подарували присутнім чудовий концерт, репрезентуючи зразки культури справді європейського класу.

Плани Культурного Центру — широкі й багатообіцяючі: виставки, концерти, літературні вечори, гастролі українських театрів та окремих виконавців. Засвідчуючи реальну присутність свого мистецтва в суцвітті світових культур, Україна формує імідж шляхетної цивілізованої країни. В усякому разі, міністр культури України І. Дзюба певен, що тенденцію треба продовжити. Зокрема, подібні культурні центри, на його погляд, необхідні у Польщі, Канаді, Франції.

Василь ЛЬЄ.

Отакої!

Показали червону картку

Недавно представник Президента в Рівненській області Роман Василишин на зустрічі з журналістами оголосив: незабаром, мовляв, кількість чиновників у держадміністрації буде зменшено на чверть. Що викликало схвальний гул.

Аж ось місцеві газети розповсюдили нову звістку: з приміщення тієї ж таки держадміністрації виселено федерацію футболу області. Показали, значить, червону картку — геть!

Тісно, як бачимо, стало адміністрації, котра надумала «скорочуватися». Бо чим іншим можна пояснити такий «фінт»?

— Пустили нас, — сказав голова федерації Валерій Вакуленко, — на усі чотири боки: влаштовуйтеся, мовляв, як знаєте. Дякувати долі, знайшлася добра душа — директор стадіону Володимир Заводян, який прихистив нас у, хоча холодному і не зовсім придатному, приміщенні...

Тут доречно буде сказати, що футбол на Рівненщині має чималі здобутки. Зокрема, дуже вдало виступає команда вищої ліги «Верес» — і в чемпіонаті України, і в кубкових змаганнях. В іграх на Кубок «Верес» здолав навіть київське «Динамо» і вийшов до чвертьфіналу...

А тим часом федерація футболу опинилася у положенні «поза грою». Ось таке у Рівному «скорочення штатів».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Реалії

Торгівля сідає на колеса

Не секрет, що традиційні торговельні заклади сьогодні можуть «порадувати» покупців хіба що порожніми полицями та скаженими цінами. Сільські ж жителі взагалі почали забувати, що таке купити якусь обновку, побутову техніку, не кажучи вже про значніші товари. Хоч якось змінити ситуацію на краще на Харківщині взялися обласна асоціація працівників легкої промисловості та територіально-виробниче об'єднання «Харківавтотранс». За їх ініціативи в області створено перші сім універмагів на колесах. Вони доставляють у найвіддаленіші населені пункти промислові товари і відразу реалізують їх місцевим жителям. Вантажний автотранспорт перевозитиме на замовлення сільських жителів різноманітні речі для побуту, будівельні матеріали. Але прикро, що все нове у нас — це давно забуте старе. Хоча й селяни не так давно почали було вже забувати про автолавки. Тепер, напевно, згадають знову.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Продиктовано в номер

І проблеми складні, і намір твердий

Пакет двосторонніх документів РФ і України щодо заходів з реалізації тристоронньої домовленості між президентами України, США і Росії узгоджено по закінченні дводенних україно-російських переговорів, які відбулися в Києві. Урядові делегації, очолювані віце-прем'єр-міністром України В. Шмаровим і послом з особливих доручень МЗС Росії Ю. Дубиніним, незабаром передадуть проекти узгоджених документів на розгляд керівництва двох держав. Як повідомили представники прес-служби Президента і Кабінету міністрів України, зустріч була конструктивна і відзначалася твердим наміром сторін розв'язати складні проблеми набуття нашою країною без'ядерного статусу.

УГКК, нарешті, зареєстрована

Більше двох місяців знадобилося керівництву Українського Громадянського Конгресу Криму (УГКК), щоб зареєструвати свою партію. Документи кілька разів поверталися на переоформлення. Але от, нарешті, жадане свідоцтво про реєстрацію отримане в Мінюсті Криму. Партія виступає за зміцнення статусу Республіки Крим як автономної, невід'ємної частини України. Вона відстоюватиме інтереси українського населення півострова. Значну увагу приділятиме військовим питанням, зокрема політичному і соціальному захисту українських військовослужбовців, котрі проходять службу на території Республіки Крим. Партія має намір взяти участь у виборах ВР Криму.

Кроки до відродження

Першу за всю більш як 200-літню історію мешкання в Україні болгар-переселенців виставку художників, що представляють цю національну меншину, щойно відкрито в Одесі, в музеї західного та східного мистецтва. Близько 20 митців виставили твори, що відтворюють красу рідного краю, звичаї й традиції українських болгар, засвідчують філософське сприйняття світу й призначення людини в ньому. Перші відвідувачі затримуються передусім біля живописних полотен одного з найстаріших одеських художників Михайла Тодорова, біля чудового іконостасу Ігоря Стоянова... В Одесі видається газета для болгар України «Роден край», ведуться національною мовою телерадіопередачі, в Болграді відкрито болгарську гімназію, діють болгарські школи.

Ліллехаммер на Хрещатику

Тим, кому не пощастило потрапити на сімнадцяту зимову Олімпіаду в Норвегії, раджу завітати до «Українського дому» на київському Хрещатику, щоб хоч трохи перейнятися олімпійською атмосферою. У середу завдяки зусиллям посольства Норвегії в Україні тут відкрилася виставка, присвячена XVII зимовим Олімпійським іграм у Ліллехаммері. Триватиме вона до 27 лютого.

На виставці ви побачите фото місць проведення змагань, олімпійські плакати, дізнаєтеся про історію розвитку зимових видів спорту в Норвегії. І, звичайно, «познайомитеся» з талісманами Олімпіади — симпатичними ляльками Хоконом і Крістін. Тут же на виставці — фотографії українських спортсменів — членів олімпійської команди, яка вперше в історії братиме участь в зимовій Олімпіаді під прапором України.

Надзвичайний і Повноважний Посол Норвегії в нашій державі Ойвінд Нордслеттен, відкриваючи експозицію, доброю українською мовою побажав олімпійцям України успішних стартів. І зовсім не заперечував, якщо на п'єдесталі пошани поруч з визнаними авторитетами у зимових видах спорту — норвежцями стоятимуть і спортсмени України. Хоча досягти цього буде нелегко. Адже на Олімпіаді змагатимуться атлети з 80 країн.

Валерій Борзов, який є не лише міністром у справах молоді й спорту, а й президентом українського Національного олімпійського комітету, подякував норвезькому послу за організацію виставки. Він теж мав оптимістичний настрій. Бо зазначив, що у 37 членів української олімпійської команди є непогані шанси здобути медалі. Тим паче, що у Ліллехаммері нині якнайкраща для стартів погода. Снігу випало понад метр завтовшки, і мороз добрячий — 15 градусів.

Поправка

Під опублікованим 10 лютого ц.р. Законом України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про державну податкову службу в Україні» підпис має бути такий: Президент України Л. Кравчук.

«Захід не переміг радянську імперію»

Думка стороннього

З приватним візитом в Анкарі перебував колишній держсекретар США Александр Хейг. Нині він представник американської фірми «Сікорський», яка продає Туреччині вертольоти «Блек Хоук».

В інтерв'ю для Анатолійського агентства пан Хейг заявив, що Туреччина вже не флангова держава. «Вона опинилася в центрі дуже небезпечного району — Балкани, Кавказ, — сказав він. — Тому вважаю, що Туреччина повинна мати найкраще озброєння серед країн — членів НАТО».

А. Хейг попередив, що помилково і дуже небезпечно розраховувати на те, що комунізм і Радянський Союз нібито зникли. «Захід не переміг радянську імперію і не здобув військову перемогу, — підкреслив він. — Віками жодна західна сила не могла завдати Росії військової поразки. СРСР розпався через внутрішні суперечності і проблеми тоталітарної більшовицької системи. Це ще не перемога демократії».

Що стосується НАТО, то, на думку А. Хейга, не варто було зачиняти двері перед східноєвропейськими країнами. «Те, що ці держави потрапили у вакуум з точки зору безпеки, колись нам обійдеться дуже дорого», — попередив Хейг, який у свій час був і головнокомандуючим об'єднаними військовими силами НАТО в Європі. Очевидно, йдеться про обережну позицію блоку після грізного попередження Росії про те, щоб без її згоди нікого в НАТО не приймали.

Василь ВАСИЛІВСЬКИЙ.

Річниці

«Це не перспектива, а сьогодення»

Однією з перших держав світу, що визнали незалежність України і встановили з нею дипломатичні відносини, була Ісламська Республіка Іран.

Цими днями народ ІРІ відзначає 15-ту річницю ісламської революції, з перемогою якої в країні було встановлено ісламський республіканський лад.

Під час перебування керівників Української держави в столиці Ірану Тегерані було підписано важливі документи, які й визначають напрями і рівень відносин обох країн. Сьогодні вже можна бачити певні результати як політичного, так і економічного співробітництва України й Ірану. А що стосується культурної сфери, то, за словами Надзвичайного і Повноважного Посла ІРІ в Україні Б. Мазахері, співпраця тут — «не перспектива, а сьогодення». Підтвердженням цього може слугувати участь українських митців у кількох художніх виставках, влаштованих в іранській столиці, а також спільні мистецькі заходи, які відбудуться невдовзі в Києві.

Власкори повідомляють

Пристрасті навколо Байконура

Безрезультатно завершились у Москві консультації російських і казахстанських експертів щодо статусу використання космодрому Байконур. За результатами зустрічі прийнято лише протокол, у якому висловлено обопільне бажання сторін провести ще одну зустріч у середині лютого.

Як і раніше, непогодженими залишилися головні питання — розмір орендної плати, яку казахстанська сторона хоче отримувати в доларах, і перебування на Байконурі російських військовослужбовців. Понад місяць тому глави урядів двох країн підписали меморандум, що прогнозив продовження перебування на космодромі персоналу військово-космічних сил РФ. Нині Казахстан знову виступає за якнайшвидшу демілітаризацію Байконура і за перетворення космодрому на міжнародну космічну компанію.

Тетяна КОСТІНА.

Алмати.

А як у них?

Три зарплати за проїзд до Бухареста

У Молдові оголошено про підвищення цін на залізничний та автотранспорт. Всупереч обіцянкам Міністерства транспорту зберегти вартість квитків на попередньому рівні, її збільшено у 3,6 раза.

Проїзд із Кишинева до Бухареста тепер коштує більше 30 лей, до Петербурга — 60. Для порівняння: мінімальні заробітки у республіці становлять 13,5 лея. Урядові чиновники неможливість збереження старого рівня цін на транспорт пояснюють подорожчанням бензину, електроенергії та інших енергоносіїв.

По кишені громадян ударить і підвищення тарифів на газ. Під час опалювального сезону жителі Молдови змушені будуть вносити за опалювані приміщення плату, яка значно перевищує середній заробіток. У зв'язку з цим у газовиків з'явилася нова стаття доходів: якщо раніше вони заробляли на підключенні індивідуальних житлових будинків до газопроводу, то зараз на тому, що відключають. У сільській місцевості власники будинків залишають опалюваною лише одну кімнату, а в інших доведеться жити тільки влітку. Великі селянські будинки перетворюються на «каса маре». У Молдові так називають кімнати для прийому гостей. Як правило, у них не живуть.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Кримінальний тиждень

За минулий тиждень розкрито 184 тяжкі злочини, в тому числі 13 вбивств, 9 тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, 4 зґвалтування, 18 розбійних нападів, 2 крадіжки зброї та інші. Викрито і знешкоджено 45 злочинних груп. У затриманих вилучено автомат, 3 карабіни, 12 пістолетів, 10 обрізів мисливських рушниць, 7 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 6 гранат, 38 кілограмів вибухівки та понад 1,7 тисячі набоїв.

Майстер — нечисті руки

Співробітники міліції у Черкаській області викрили майстра Жашківського газового господарства Гродзинського. Власне матеріальне становище він поліпшував тим, що викрав протягом минулого року з газонаповнювального пункту 900 газових балонів. Збитки частково відшкодовано.

Спагетті по-стукунськи

Оригінально постачав макаронні вироби з Полтави до Стаханова Луганської області директор одного з полтавських малих підприємств Стукун. Скуповуючи макаронні вироби в державній мережі Полтави, він перепродував їх за... власними цінами у шахтарському місті, отримуючи при цьому «прибуток». Тепер доведеться відповідати за «бізнес».

Погуляли...

Біля села Прибужжя Миколаївської області двоє невідомців з ножем обеззброїли працівника ВОХР, забравши в нього три карабіни і пістолет «ТТ». Після цього змусили відвезти їх на власному «Запорожці» до найближчого села, де обміняли один карабін на горілку. Випивши, «герої» обстріляли КамАЗ, поранивши водія в ногу. П'яний розгул припинила міліція, швидко затримавши хуліганів.

Кривава драма

сталася в ніч з 29 січня на посту ДАІ біля села Мар'янівки Криворізького району на Дніпропетровщині. Невідомі злочинці пострілами з рушниці й карабіна вбили сержантів дорожньо-патрульної служби УВС Кривого Рога Г. Хіотина та В. Постоя під час виконання ними службових обов'язків. За останні три роки під час виконання службових обов'язків загинув 241 співробітник міліції, 1508 дістали поранення.

Обережно на поворотах!

Цього правила не дотримувався водій автобуса ЛАЗ-695 Кременецького АТП-16107 В. Микитець. Рейсовий автобус на дільниці дороги біля села Волиці Тернопільської області з'їхав в обрив заввишки 5 метрів і перекинувся. 5 з 40 пасажирів загинуло, 24 чоловіка дістали поранення.

Рейди за мільярдами

Тільки за один день в Україні зроблено понад 4 тисячі перевірок на об'єктах торгівлі та серед комерційних структур. Виявлено значне перевищення ліміту коштів. У результаті роботи міліції до банків надійшло майже 52,5 мільярда карбованців.

Станіслав КОЛДУНЕНКО,
начальник прес-центру МВС України.

І службові особи зобов'язані знати мову державну

Якою мовою розмовляти — це особиста справа кожної людини, аби її розуміли інші. А ось до службових осіб наші читачі ставлять вищі вимоги.

СЛОВА ДОТРИМАВ!

Коли слухаю виступи російською мовою депутата чи державного діяча, завжди згадую колишнього заступника Голови Верховної Ради Володимира Гриньова. У перші дні роботи парламенту він розмовляв тільки російською мовою. А коли обирали його заступником, пообіцяв, що опанує українську. Слова дотримав, я завжди слухав його з дуже великим задоволенням. Своїм вчинком Гриньов виявив повагу до українського народу. А ось багато урядовців і досі вперто нехтують українську мову. Чи то така вона складна, чи такі ці люди тупі, що не можуть вивчити мову народу, серед якого живуть? Чи забули, що людина стільки разів живе, скільки знає мов?

Анатолій ЧОРНОВОРОДЬКО,
журналіст.

Володарка
Київської області.

НЕХТУЮТЬ ЗАКОН — ПРИНИЖУЮТЬ НАРОД

Я не шовініст, не ставлю свою націю вище від усіх інших, але хочу і вимагаю, щоб в Україні офіційні особи розмовляли державною мовою. І мені незрозуміло, чому такі високопоставлені особи, як п. Звягільський, п.Безкоровайний, нехтують Закон про мови. Адже цим вони ображають, принижують увесь український народ, розмовляючи іноземною мовою. І ніхто мене не переконає, що людина, яка все життя прожила в Україні і не спромоглася вивчити мову, є її патріотом.

Йосип МІНДЖОСА.

Яворів
Львівської області.

ВИМОГИ ДО ВСІХ ОДНАКОВІ

Ще коли прийнято Закон про мови, але його й досі саботують усі ланки державної влади. При цьому успішно використовують його недосконалість. Вважаю, що до нього необхідно додати положення про відповідальність службових осіб за невиконання закону. А до Закону про вибори треба вписати, що кандидати у депутати Рад усіх рівнів зобов'язані володіти українською мовою. Мені здається, тоді справи зі втіленням цього закону в життя значно поліпшаться.

Володимир ДЗЕНДЗЮРА,
депутат міської Ради.

Дніпродзержинськ
Дніпропетровської області.

НЕ ВДАВАЙТЕ, НАЧЕ НЕ ЗНАЄТЕ

Щоразу, коли по радіо, телебаченню слухаю заяви чи промови офіційних осіб Української держави російською мовою, мене пересмикує. Згадую, як торік під час відвідання Сум тодішній посол США Роман Попадюк говорив українською мовою, а місцеве керівництво — російською. Слухав недавно виступ одного зарубіжного гостя чистою українською мовою і прикро було від «штокания» наших чиновників.

Павло ЯРОСЛАВСЬКИЙ,
офіцер у відставці.

Житомир.

Юридична консультація

Є УГОДА

На який нормативний акт слід посилатися для практичної реалізації права на безплатний проїзд залізничним та іншими видами транспорту по всій території СНД, адже у виданій нам книжці талонів на безплатний проїзд штамп «У межах України»?

Секція Героїв Радянського Союзу облвійськкомату Вінницької області.

12 березня 1993 року уряди держав — членів СНД підписали Угоду «Про взаємне визнання прав на пільговий проїзд для інвалідів та учасників Великої Вітчизняної війни, а також прирівняних до них осіб», де в статті 2 перераховані категорії осіб, яким надано право на пільговий проїзд по всій території СНД.

Підставою для придбання квитка є посвідчення і листок талонів на пільговий проїзд, виданих відповідними органами колишнього Союзу РСР або Сторонами за формою, що діяла на 1 січня 1992 року, за місцем постійного проживання особи, яка має право на пільговий проїзд (ст.7 Угоди).

Володимир СНІТКО.

До уваги Президента, уряду

Останнім часом до редакції надходить багато пропозицій громадян України щодо прискорення виходу з економічної кризи, в якій, треба сподіватися, перебуваємо тимчасово. Частину найцікавіших, як нам здається, думок газета вже надрукувала, і редакція має намір робити це й надалі, бо читачі надсилають нові й нові пропозиції. Те, що джерело народної ініціативи, мудрості, попри всі суспільні негаразди, не замулюється, що люди небайдужі до всього, що відбувається нині в державі, — добре! Але чому за цього скрутного для нас часу не чути голосу вчених Науково-дослідного економічного інституту Мінекономіки України? І взагалі, чим займається цей штаб наукової економіки? З цими й іншими запитаннями кореспондент газети звернувся до директора інституту, доктора економічних наук, професора В.СТОЛЯРОВА.

МОЖЕ, НАШІ ВЧЕНІ НЕТЯМУЩІ,

або Чи потрібний Україні інститут економіки

— Торік ми розробили для Кабінету міністрів Концепцію державного плану соціально-економічного розвитку України на 1994 рік. Завершили розроблення основних напрямків регіональної економічної політики в Україні, Концепції розвитку паливно-енергетичного комплексу України на період до 2010 року. Створили двосекторну модель економіки, яка забезпечує взаємодію підприємств різних форм власності в інтересах держави і народу.

— І яка ж доля цих програм і концепцій?

— Справа в тому, що наш інститут підпорядкований Міністерству економіки України. Туди й передаємо всі свої концепції й програми. Там їх трансформують, перелицьовують і подають до Кабінету міністрів. А далі, змінені вдруге, представник Кабінету представляє на сесії Верховної Ради. Нерідко від наших розробок залишаються ріжки та ніжки.

— То, може, там і були тільки ріжки та ніжки? І взагалі, чи ваш інститут переорієнтувався з соціалістичної економіки на ринкову?

— Переорієнтувався, і давно. Саме наш інститут розробив Концепцію і програму переходу до ринкової економіки, схвалену Верховною Радою ще в жовтні 1990 року. Основні напрями економічної політики України в умовах незалежності Верховна Рада затвердила в жовтні 1991 року. Відповідно до основних положень Концепції переходу економіки України до ринкових відносин було змінено структуру інституту, кілька наукових працівників, і я в тому числі, стажувалися у США, Данії, Англії, Швеції, Німеччині.

— Чому ж тоді розробки інституту відхиляють?

— Ми якось підрахували — з десятка лише одну пропозицію інституту схвалили. І не тому, що їх виконано на низькому рівні. Відповідь — в одній з відомих байок: а судді хто? Доказом цього твердження є те, в чому вже не раз переконувалися: минає час, з'ясовується, що наші розробки кращі, прогресивніші за ті, які не витримали випробувань.

Відверто кажучи, нами нехтують. Вироблення економічної політики, механізмів її реалізації передоручають іноземним експертам різних шкіл і рівнів кваліфікації. А соціально-економічні перетворення без варіантних розрахунків і регіональних експериментів, передбачення негативних явищ зводять нанівець наші радикальні на перший погляд реформи. Вважаємо: в період глибокої кризи економіки і суспільства до слова вчених-економістів треба прислухатися більше, ніж до політиканів і популістів, програм копіювальників і дилетантів. Реорганізація економічної науки, яка відбувається нині (створення на сумнівних засадах центрів і спілок), призведе до розпорошення наукових сил, втратиться комплексний підхід в обгрунтуванні економічної політики.

Щоб виправити становище, яке склалося, на загальних зборах колектив інституту вирішив: досить замикатися лише на Мінекономіки. Копії власних розробок надсилатимемо безпосередньо і до Кабінету міністрів, інших зацікавлених міністерств і відомств, Верховній Раді та Президентові. Ось тоді й подивимося, де і як зреагують на наші розробки, пропозиції, яким програмам віддаватимуть переваги. Час покаже, чия правда.

— У ваших словах — упевненість, навіть сміливість. А чи вистачить духу в колективу інституту за наявних умов і такого ставлення до вас?

— Ми впевнені у власних силах. У нас досить вагомий і солідний науковий потенціал — 2 академіки, 20 докторів наук, понад 100 кандидатів наук. Разом з тим, згоден з вами, теперішня організація планування і фінансування економічної науки в Україні, практика впровадження наукових розробок не на користь справі. Наші дослідження не забезпечені сучасною матеріально-технічною базою, для отримання потрібної статистичної інформації не вистачає коштів. У наших вчених принизливо мала оплата праці.

— Тож вашої впевненості вже недостатньо?..

— Прагнучи зберегти і сформувати національний науковий потенціал України, її регіонів, пропонуємо створити Національну академію економічних досліджень як систему діючих наукових установ. Головним завданням її мають стати наукове забезпечення загальнодержавних програм, планів комплексного економічного і соціального розвитку регіонів, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації. Академія координувала б дослідження інститутів та центрів економічних міністерств, а також областей. Інститут міг би взяти на себе функції головного закладу у створенні Академії.

— Це стратегічні намітки інституту. А яке місце вбачає ваш колектив у формуванні нового економічного мислення найближчим часом, скажімо, у передвиборний період?

— На наш погляд, значення економічної науки у формуванні нового економічного мислення на час виборів до Верховної Ради зростає. Піднесення ролі економічної науки дало б можливість забезпечити зворотний зв'язок соціально-економічних перетворень зі свідомою участю трудових колективів і широких верств населення.

Вважаємо за потрібне провадити об'єктивний аналіз економічних розділів програм партій, рухів і незалежних кандидатів.

Це показало б, хто що пропонує і якою мірою реальна програма того чи того кандидата сприяла б розширенню демократії в Україні. Вважаємо також за доцільне зробити наукове узагальнення пропозицій щодо розвитку і реформування економіки для реалізації цілісної соціально-економічної політики.

— З нашої розмови, Василю Феодосійовичу, очевидно, що в разі зміни ставлення до інституту з боку владних структур, надання вам належної допомоги, підтримки, в разі зацікавленості результатами праці колективу вчених, інститут би зробити вагомий внесок у здійснення радикальних економічних реформ у нашій країні. А тримати науково-дослідний економічний інститут на задвірках соціально-економічних перетворень, вочевидь, не державний, неефективний і шкідливий підхід. Цікаво, як зреагують на ваші окремі висловлювання, пропозиції керівники Мінекономіки, Кабінету міністрів? Бо ж ви, здається мені, трохи надрубали гілку, на якій сидите.

— Ні я, ні колектив інституту не боїмося жодних утисків, навіть крайніх заходів. Нам набридло бути в такому становищі. Бо ж дбаємо не про власні інтереси, а про державні.

Інтерв'ю взяв
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Від редакції. Вже коли це інтерв'ю чекало черги бути надрукованим, гілка (була надрубана раніше) впала... Міністр економіки Р.Шпек своїм наказом звільнив В.Столярова з посади директора інституту. Що цей крок міністерства дасть інституту, як позначиться на розв'язанні проблем, порушених у матеріалі, згодом повідомимо вам, шановні читачі.

ГОЛОС УКРАЇНИ
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописи не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311027.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».